

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. juni 2022
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Julie Mørkholt Schlie-
mann
Sagsnr.: 2022-0030-7673
Dok.: 2485135

Besvarelse af spørgsmål nr. 1012 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1012 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. juni 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Mattias Tesfaye

/

Patrick Kofod Holm Schack

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1012 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”I Direktoratet for Kriminalforsorgens notat af 6. maj 2022, jf. REU alm. del – bilag 266, oplyser direktoratet, at indsattes handlinger, som indebærer overtrædelser af straffelovgivningen, og som tillige udgør fængselsmæssige sikkerheds- og ordenskrænkelser, skal straffes disciplinært efter straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 7, men at disse handlinger typisk også vil have en karakter, der tillige falder under enten § 67, nr. 8 eller nr. 9 om overtrædelse af regler fastsat af justitsministeren eller af kriminalforsorgsområdet. I tilfælde, hvor en disciplinærstraf ikendt efter § 67, nr. 7, må annulleres på grund af manglende bevis, vil en disciplinærstraf for samme overtrædelse ikendt efter § 67, nr. 8 eller nr. 9, som udgangspunkt kunne fastholdes med en lavere sanktion til følge. Vil ministeren med henvisning til dette svare på følgende spørgsmål:

1) Er ministeren ikke enig i, at Højesteret med sin afgørelse i den omhandlede sag har underkendt direktoratets anbringende, hvorefter der ikke gælder de samme bevismæssige krav i en sag om ikendelse af disciplinærstraf som i en straffesag?

2) Eller er ministeren enig med direktoratet i, at der stilles ringere krav til bevisets styrke i disciplinærsager, som afgøres efter § 67, nr. 8 og 9, sammenlignet med beviskravet i sager efter § 67, nr. 7?

3) Gælder princippet om, at enhver rimelig tvivl skal komme den anklagede til gode kun i nogle disciplinærsager, men ikke i andre, og i hvilke sagstyper gælder i så fald, at enhver rimelig tvivl ikke skal komme den anklagede indsatte til gode?

Vil ministeren i øvrigt orientere Retsudvalget om de nærmere instrukser, som er givet Kriminalforsorgens forhørsledere angående krav til bevisets styrke i de forskellige typer af disciplinærsager, og oversende en kopi af sådanne instrukser?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Højesteret har ved sin kendelse af 15. oktober 2021 vedrørende disciplinærstraf ikendt i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 7, slået fast, at en ikendt disciplinærstraf i medfør af den pågældende bestemmelse, anses for et uforskyldt indgreb, hvis det senere ved sagens behandling i det almindelige strafferetlige system viser sig, at sagen ikke findes at kunne føres igennem til en fældende straffedom.

På denne baggrund finder Direktoratet for Kriminalforsorgen, at ikendelse af disciplinærstraf i medfør af § 67, nr. 7, kun kan stå

ved magt, såfremt samme forhold fører til en fældende straffedom i det almindelige strafferetlige system.

2. For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører de bevismæssige krav i sager om disciplinærstraf i medfør af straffuldbyrddelsesloven, skal direktoratet bemærke, at der gælder samme krav til bevisvurderingen i alle disciplinærsager. Som led i bevisbedømmelsen vurderer forhørslederen sagens oplysninger og afgør, hvilken beviskraft der skal tillægges dem, og om det kan anses for at være bevist, at der er begået en disciplinær forseelse.

Med hensyn til dokumentation for bevisvurderingen, fremgår det af vejledning nr. 9084 af 30. januar 2019 (disciplinærstrafvejledningen) pkt. 9, at afgørelsen om ikendelse af disciplinærstraf blandt andet skal indeholde oplysninger om, hvad der anses for bevist og ikke bevist, samt hvad der i forbindelse med bevisbedømmelsen er lagt vægt på.

Det skal videre bemærkes, at det alene er straffuldbyrddelseslovens § 67, nr. 7, der indeholder en betingelse om, at den disciplinære forseelse samtidig udgør en overtrædelse af straffelovgivningen. Ikendelse af disciplinærstraf i medfør af § 67, nr. 7, giver på denne baggrund anledning til særlige overvejelser, idet bestemmelsen indebærer, at forhørslederen, i sin afgørelse om ikendelse af disciplinærstraf, må foregribe en strafferetlig afgørelse, hvilket kan være forbundet med vanskeligheder, da sagen og bevisets stilling kan udvikle sig over tid.

For så vidt angår straffuldbyrddelseslovens § 67, nr. 8, skal en indsat ikendes disciplinærstraf ved overtrædelse af regler fastsat af justitsministeren, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf. Disciplinærstraf efter § 67, nr. 8, kan f.eks. være besiddelse af ulovlige genstande, jf. bekendtgørelse nr. 400 af 11. marts 2021 om indsattes adgang til at medtage, besidde eller råde over egne genstande m.v. og penge i kriminalforsorgens institutioner (genstandsbekendtgørelsen).

Derudover fremgår det af straffuldbyrddelseslovens § 67, nr. 9, at en indsat kan ikendes disciplinærstraf ved overtrædelse af regler fastsat af kriminalforsorgsområdet, når det i reglerne er bestemt, at overtrædelse kan medføre disciplinærstraf. § 67, nr. 9, anvendes f.eks. ved overtrædelse af institutionernes husorden, herunder navnlig ved upassende adfærd og sprogbrug.

I sager, hvor forhørslederen finder det bevist, at indsatte f.eks. har fremsat trusler, vil den pågældende indsatte typisk have overtrådt såvel straffuldbyrddelseslovens § 67, nr. 7, som § 67, nr. 9. Det bemærkes i den forbindelse, at gerningsindholdet i straffuldbyrddelseslovens § 67, nr. 9, i nogle tilfælde fortsat kan

anses for realiseret, uanset at samme forhold ikke fører til straf-fældende dom for trusler i det strafferetlige system. Dette kan f.eks. være tilfældet, når den indsatte har anvendt upassende sprogbrug i strid med institutionens husorden, men hvor anklagemyndigheden senere vurderer, at der ikke er tale om en trussel omfattet af straffelovens § 266.

3. For så vidt angår instrukser, som er givet kriminalforsorgens forhørsledere angående krav til bevisets styrke, kan det oplyses, at bevisbedømmelse indgår som et vægtigt tema i uddannelsen af kriminalforsorgens forhørsledere. Forhørslederuddannelsen består af et introducerende e-læringskursus, tre dages teoretisk undervisning og én dags sidemandsoplæring ved en erfaren forhørsleder. Den teoretiske undervisning er blandt andet baseret på cases, ligesom ombudsmandens praksis på området indgår.

Hvad angår sagsoplysning og bevisbedømmelse undervises deltagerne på forhørslederuddannelsen blandt andet i, hvordan disciplinærsager skal oplyses, herunder at det er forhørslederens ansvar at indhente de nødvendige oplysninger. Deltagerne undervises endvidere i princippet om fri bevisbedømmelse. Endvidere undervises deltagerne i beviskravet i disciplinærsager, hvorefter indsattes skyld skal være bevist med tilstrækkelig grad af sikkerhed, før der kan ikendes en disciplinærstraf, og at indsatte ikke skal ikendes en disciplinærstraf, såfremt der er rimelig tvivl om den indsattes skyld.

Det bemærkes, at der ikke er udarbejdet skriftlige instrukser til forhørsledere om bevisets styrke i disciplinærsager.

Der kan i øvrigt henvises til brev til Folketingets Retsudvalg af 2. juni 2022 samt dertilhørende notat fra Direktoratet for Kriminalforsorgen af 6. maj 2022 (REU Alm. del – Bilag 266).”